

TRILÓGIA V ZNAMENÍ LEVA

• TRETIA ČASŤ •

ISTÝ
AKO ÚSVIT

FRANCINE
RIVERSOVÁ

ISTÝ AKO ÚSVIT

TRETIA ČASŤ TRILÓGIE
V ZNAMENÍ LEVA

FRANCINE
RIVERSOVÁ

KUMRAN.SK

UKÁŽME SVOJU NÁDEJ

Americký originál**(As Sure as the Dawn):**

© 1995, 2002 and 2012 by Francine Rivers

All rights reserved. Published by
arrangement with Browne & Miller

Literary Associates, LLC.

Translated by permission.

Slovenské vydanie:

©2017 KUMRAN, s. r. o.

www.kumran.sk

Všetky práva vyhradené.

Žiadna časť tejto knihy nesmie
byť reprodukováaná, uložená do
informačných systémov ani inak
rozširovaná (elektronicky alebo
mechanicky) bez predchádzajúceho
písomného súhlasu vydavateľa.**Preklad:**

Jana Seichertová

Jazyková korektúra:

Eva Petrovičová

Zodpovedný redaktor:

Eva Štrbová

Obálka a grafická úprava:

Štefan Talarovič

Originál obálky:

Robert Papp, Ron Kaufmann

Foto na obálke:

Phil Fewsmith

Tlač:

Alfaprint, s. r. o.

Prvé vydanie

ISBN 978-80-89487-76-9 (súbor)**ISBN 978-80-89487-92-9**

*Môjmu bratovi Everetovi Melbournovi Kingovi ml.
a jeho manželke Evelyn. Oboch vás milujem a dakujem Bohu,
že sme spolu prežili aj ťažké časy.*

P R E D S L O V

V roku 1992 sa vydavateľstvo Tyndale House rozhodlo, že začne vydávať vynikajúcu beletriu, ktorá nám pomôže dosahovať náš spoločný cieľ – „uspokojovať duchovné potreby ľudí, najmä prostredníctvom literatúry, ktorá je v súlade s biblickými zásadami“. V predchádzajúcich rokoch vydávalo prevažne Biblie a diela náučnej literatúry od známych autorov, ako boli Tim LaHaye a James Dobson. Beletriu sme vydávali už pred tým, ako prišli do módy „kresťanské romány“, no netvorila veľkú časť nášho edičného plánu.

Postupne sme si však uvedomili, že náš cieľ môžeme efektívne dosiahnuť prostredníctvom beletrie, lebo oslovuje skôr srdcia ako mysle.

Beletria je zábavná. Dobre napísaný román zaujme čitateľov. Podobne ako oni, aj my sme zostávali hore až do druhej ráno, aby sme dokončili dobrý román. Ale vydavateľstvo Tyndale má väčší cieľ, než iba zabávať svojich čitateľov. Chceme im pomôcť ďalej rásť!

Uznávame, že autori sú v postavení, ktoré im umožňuje oboznamovať čitateľov s ich hodnotami a názormi na svet. Ale s touto príležitosťou prichádza aj hrozba. Aké hodnoty a názory na svet komunikuje autor? V najlepšom prípade súčasní autori beletrie prinesú skreslený názor na svet a v najhoršom zasejú do srdca svojich čitateľov negatívne hodnoty a nezdravé postoje. My sme chceli stanoviť úplne novú normu pre beletriu.

Preto sme začali hľadať spisovateľov prinášajúcich posolstvo, ktoré pomôže našim čitateľom ďalej rásť. A spoznali sme Francine Riversovú.

Francine bola na začiatku svojej kariéry veľmi úspešnou autorkou lúboštných románov určených pre širokú verejnosť. Keď sa však stala kresťankou, chcela využiť svoj talent a priniesť svojim čitateľom hodnoty viery. Jedným z jej prvých projektov bola trilógia *V znamení leva*.

Keď som si prečítal rukopis prvej časti *Hlas vo vetre*, bol som unesený silou príbehu.

Preniesol ma späť do prvého storočia – do Jeruzalema, Germánie, Ríma a Efezu. Sprevádzal som Hadašu snažiacu sa žiť podľa svojej viery v rímskej pohanskej domácnosti. Prežíval som strach s gladiátorom čeliacim nepriateľom v aréne. No predovšetkým som sa prostredníctvom ich zážitkov naučil niečo o odvahe.

S hrdosťou vám predstavujeme nové vydanie trilógie *V znamení leva*. Verím, že osloví vaše srdce rovnako ako moje a srdcia tisícov ďalších čitateľov.

MARC D. TAYLOR
prezident vydavateľstva
Tyndale House

Ú V O D

Keď som sa v roku 1986 stala znovuzrodenou kresťankou, túžila som sa deliť o svoju vieru s ostatnými. Nechcela som však nikoho uraziť a riskovať „stratu“ starých priateľov a príbuzných, ktorí neverili v Ježiša ako Pána a Spasiteľa tak ako ja. Dlhو som váhala a mlčala. Zahanbená a sklamaná vlastnou zbabelosťou som sa napokon vydala na cestu hľadania viery mučeníkov. *Hlas vo vetre* je jej výsledkom.

Pri písaní Hadašinho príbehu som zistila, že odvahu nemôžeme „vyrobiť“ naším vlastným úsilím. Keď sa však celým srdcom odovzdáme Bohu, dodá nám odvahu potrebnú na prekonanie každej životnej skúšky a slová, ktoré nám pomôžu žiť a šíriť vieru.

Ešte vždy sa považujem za zápasiacu kresťanku, ktorá sa dopúšťa mnohých chýb, no Ježiš mi dal nástroj na písanie, aby som od neho mohla získať odpovede. Každá z mojich postáv vyjadruje iný spôsob môjho hľadania Božej perspektívy, pričom každý deň nachádzam v Písme niečo, čo ma oslovuje. Boh má so mnou trpezlivosť a ja si počas štúdia jeho slova postupne osvojujem to, čo sa ma snaží naučiť. Keď sa mi ozve čitateľka, na ktorú hlboko zapôsobil niektorý z mojich príbehov, musím za to ďakovať len Bohu. Všetko dobré pochádza od Otca na nebesiach, ktorý môže použiť akýkoľvek nástroj, aby poučil svoje deti – dokonca aj beletriu.

Keď som začala písať romány s kresťanskou tematikou, mojím najväčším želaním bolo nájsť odpovede na osobné otázky a podeliť sa o ne s ostatnými vo forme príbehov. Teraz si želim oveľa viac. Prahnem po tom, aby Pán pomocou mojich príbehov prebudil v ľuďoch smäd po jeho slove – Biblii. Dúfam, že čítanie Hadašinho príbehu vo vás vyvolá hlad po skutočnom Slove a Chlebe života, Ježišovi Kristovi. Modlím sa, aby ste po dočítaní mojej knihy vzali do rúk Bibliu s novým vzrušením a očakávaním skutočného stretnutia s naším Pánom. Kiež by ste v Písme hľadali čiru radosť z prítomnosti Boha!

Milí moji, oddajte sa celým srdcom Ježišovi Kristovi, ktorý vás miluje. Keď budete piť z hlbkej studne Písma, náš Pán vás občerství, očistí, sformuje a znovu stvorí svojim živým slovom. Lebo Biblia je skutočným dychom Pána, ktorý dáva večný život tým, čo ho hľadajú.

FRANCINE RIVERSOVÁ

P O Ď A K O V A N I E

Chcem poďakovať môjmu manželovi Rickovi Riversovi za jeho vytrvalú podporu a povzbudzovanie, aby som rozťahla krídla a vzlietla. Ďakujem aj mojim deťom Trevorovi, Shannon a Travisovi, ktorí mi dali veľa neoceniteľných lekcií o živote a láske.

Ďakujem mojej vydavateľke Karen Ballovej za to, že využila svoj talent a svoje schopnosti pri doladovaní myšlienok a zlepšovaní mojej práce. No predovšetkým ďakujem Bohu za to, že ma priviedol k editorke, ktorá zdieľa moje vízie a ktorej viera prevyšuje moju.

„Rozsievateľ vyšiel rozsievateľ. Ako sial, jedno zrno padlo na kraj cesty; prileteli vtáky a pozobali ho. Druhé padlo na skalnatú pôdu, kde nemalo veľa zeme, a hneď vzišlo, lebo nebolo hlboko v zemi; ale keď vyšlo slnko, zahorelo, a pretože nemalo koreňa, uschlo. Iné zasa padlo do trnia, ale trnie vyrástlo, udusilo ho a ono neprinieslo úrodu. Iné zrná padli do dobrej zeme; vzišli, rástli a priniesli úrodu: jedno tridsaťnásobnú, druhé šesťdesiatnásobnú a iné stonásobnú.“

Marek 4, 3 – 8

„Veru, veru, hovorím vám: Ak pšeničné zrno nepadne do zeme a neodumrie, ostane samo. Ale ak odumrie, prinesie veľkú úrodu.“

Ján 12, 24

P R O L Ó G

Rok 79

Strážca podzemného väzenia zasunul závoru a vykročil pred ním po chodbe. Zvuk Rimanových okovaných sandálov vrátil Atreta do Capuy. Nasledoval strážcu a od zápachu studeného kameňa a ľudského strachu mu na pokožke vyrazil pot. Nieкто kričal za zamknutými dverami. Iní zúfalo stonali. Kráčali ďalej a z opačného konca zatuchnutého väzenia doľahol k Atretovi zvláštny zvuk – taký sladký, že ho priťahoval tým smerom. Niekde v tme spievala žena.

Strážca spomalil a naklonil hlavu nabok. „Už si niekedy v živote počul takýto hlas?“ spýtal sa Atreta. Spev stíchol a strážca pridol do kroku. „Je tu už niekoľko mesiacov, no nezdá sa, že by ju to poznačilo ako ostatných väzňov. Škoda, že zajtra zomrie spolu s nimi,“ poznamenal, keď zastal pred ťažkými dverami a odsunul závoru.

Atretes stál na prahu a očami preskakoval po tvárach ľudí v slabo osvetlenej miestnosti. V držiaku na bočnej stene blikotala fakľa, no schúlené postavy v zadnej časti cely zostávali v tieni. Väčšinu väzňov tvorili ženy a deti. Atretes napočítal iba pol tučta bradatých starcov, no neprekvapilo ho to. Mladších mužov si šetrili na súboje v aréne.

Nieкто vyslovil jeho meno a z hromady špinavých zajatcov sa zdvihla chudá žena v handrách.

Hadaša.

„To je ona?“ spýtal sa strážca Atreta.

„Áno.“

„Speváčka,“ poznamenal strážca. „Ty tam! Pod sem!“

Atretes ju pozoroval, ako opatrne prekračuje telá ležiace na zemi. Ludia sa za ňou načahovali a snažili sa jej dotknúť. Nieкто ju chytil za ruku. Usmiala sa naňho, zašepkala mu povzbudivé slovo a pohla sa ďalej. Keď prišla k otvoreným dverám, zdvihla hlavu a uprela naňho rozžiarené oči. „Čo tu robíš, Atretes?“

Pred rímskym strážcom nechcel nič hovoriť; chytil ju za ruku a odtiahol na chodbu. Strážca zatvoril dvere a zasunul závoru. Potom

otvoril ďalšie na protilahlej strane chodby, zapálil fakľu a postavil sa na koniec chodby.

Atretes nasledoval Hadašu do miestnosti, ktorú otvoril strážca, a so zaťatými päťami počúval klopanie okovaných sandálov na kamennej dlažbe. Prisahal si, že na takéto miesto už nikdy nevkročí, a teraz sem prišiel z vlastnej vôle.

Hadaša sa otočila k nemu a všimla si jeho utrpenie. „Toto miesto musíš nenávidieť,“ zašepkala. „Čo ťa sem za mnou priviedlo?“

„Mal som sen a neviem, čo znamená.“

Hadaša cítila jeho zúfalstvo a modlila sa k Bohu, aby jej dal odpovede, ktoré Atretes potreboval. „Sadnime si a porozprávaj mi o ňom,“ navrhla, zoslabnutá od dlhého väzenia a dní strávených bez jedla. „Ja možno nepoznám odpovede, ale Boh áno.“

„Kráčam takou čiernou tmou, že cítim jej tlak. Vidím iba svoje ruky. Idem ďalej, celú večnosť hľadám živú dušu a nakoniec uvidím sochára stojaceho pred jeho dielom – mojou sochou. Podobá sa na tie, ktoré predávajú v obchodoch okolo arény, ale táto vyzerá skutočne, akoby dýchala. Muž vezme kladivo a ja viem, čo má v pláne. Kričím naňho, aby to nerobil, no sochár ním udrie do mojej sochy a ona sa rozletí na milión kúskov.“

Trasúci sa Atretes vstal. „Cítim bolesť, akú som nikdy predtým nezažil. Nemôžem sa pohnúť. Okolo seba vidím les mojej vlasti a ponáram sa do močiara. Všetci stoja okolo mňa – otec, matka, manželka aj dávno mŕtvi priatelia. Vykríknem, ale oni na mňa iba mlčky hľadia. Prepadám sa čoraz hlbšie a močiar ma zahaľuje ako čierna tma. Zrazu sa predou mnou objaví muž. Vystiera ku mne ruky a dlane mu krvácajú.“

Atretes sa unavene oprel chrbtom o kamenný múr na opačnej strane cely a spustil sa po ňom na zem. „Chytíš ho v tom sne za ruku?“ spýtala sa ho Hadaša.

„Neviem,“ odvetil skleslo. „Nespomínam si.“

„Zobudíš sa?“

„Nie.“ Pomaly sa nadýchol a snažil sa upokojiť svoj hlas. „Ešte nie.“ Zatvoril oči a s námahou prehltol. „Počujem detský plač. Dieťa leží nahé na skalách pri mori. Vidím prichádzať vlnu a viem, že ho zmetie do mora. Pokúsim sa dostať k nemu, no vlna ho spláchne. Potom sa zobudím.“

Hadaša zatvorila oči.

Atretes sa oprel hlavou o stenu. „Povedz, čo to všetko znamená?“

Hadaša sa modlila k Pánovi, aby jej dal múdrosť. Dlho tam sedela so sklonenou hlavou. Napokon ju zdvihla a vzdychla si. „Nie som veštkyňa,“ zopakovala. „Iba Boh dokáže vykladať sny. Ale viem, že niektoré časti tvojho sna sú skutočné, Atretes.“

„Ktoré?“

„Ten muž je Ježiš. Povedala som ti, ako zomrel – pribitý na kríži – aj že vstal z mŕtvych. V tom sne k tebe vystiera obe ruky. Chyť ich a nepusti. Záchranu máš na dosah.“ Zaváhala. „A to dieťa...“

„O tom dieťati viem.“ Svaly na Atretovej tvári sa napli. Takmer sa neovládol. „To je môj syn. Premýšľal som o tom, čo si mi povedala v tú noc, keď si za mnou prišla do kopcov. Po narodení dieťaťa som poslal Júlii správu, že ho chcem.“

Atretes si všimol Hadašin vyľakaný pohľad, vstal a začal sa nepokojne prechádzať. „Spočiatku som chcel Júlii ublížiť tým, že ju pripravím o plod našej lásky, ale neskôr som po ňom zatúžil. Rozhodol som sa, že vezmem svoje dieťa a vrátim sa do Germánie. Čakal som na odpoveď a potom prišla správa, že dieťa sa narodilo mŕtve.“

Atretes sa roztrpčene zasmial. „Ale Júlia ma oklamala. Nenarodilo sa mŕtve. Prikázala, aby ho odniesli na skaly a nechali zomrieť.“ Plač mu stiahol hrdlo a prstami si prehrabal vlasy. „Povedal som ti, že keby mi ho Júlia položila k nohám, otočil by som sa a odišiel by som. Presne to urobila, však? Položila ho na útesy a odišla. Nenávidel som ju. Nenávidel som seba. Bože, buď k nemu milosrdný, povedala si. Bože, buď milosrdný.“

Hadaša vstala a podišla k nemu. „Tvoj syn žije.“

Atretes zmeravel a pozrel na ňu.

Položila mu ruku na rameno. „Nepovedali mi o tvojom odkaze, že ho chceš, Atretes. Keby som o tom bola vedela, priniesla by som ho rovno k tebe. Prosím, odpusť mi, že som ti spôsobila takú strašnú bolesť.“ Bezvládne spustila ruku k telu.

Atretes ju za ňu chytil. „Tvrdíš, že žije? Kde je?“

Modlila sa, aby Boh napravil jej chybu. „Tvojho syna som odniesla k apoštolovi Jánovi a vložila som ho do náručia Ricpy, mladej vdovy, ktorá prišla o svoje dieťa. Zamilovala sa doňho, len čo mu pozrela do tváre.“

Pustil ju a cúvol. „Môj syn žije,“ vyhrkol užasnuto a spadlo z neho bremeno bolesti a viny. S úľavou zatvoril oči. „Môj syn žije.“ Zase sa oprel o kamenný múr a skĺzol po ňom na zem. Od Hadašíných slov sa mu podlomili kolená. „Môj syn žije,“ zopakoval priškrteným hlasom.

„Boh je milosrdný,“ zašepkala a jemne sa dotkla jeho vlasov.

Lahký dotyk Atretovi pripomenul jeho matku. Chytil Hadašinu ruku a pritisol si ju na tvár. Pozrel na ňu a znovu uvidel modriny na jej láskavej tvári aj chudé telo pod otrhanou špinavou tunikou. Zachránila mu syna. Ako by mohol odísť a nechať ju tam zomrieť?

Odhodlane vstal. „Pôjdem za Sertom,“ vyhlásil.

„Nie,“ odmietla Hadaša.

„Áno,“ trval rozhodne na svojom. S levmi nikdy nebojoval a vedel, že proti nim má veľmi malú šancu, no napriek tomu to chcel skúsiť. „Stačí pošepkať slovo do správneho ucha a pošlú ma do arény ako tvojho šampióna.“

„Už ním si, Atretes. Boj sa skončil. Pán už vyhral.“ Pevne mu stisla ruku medzi svojimi dľaňami. „Nechápeš to? Keby si sa teraz vrátil do arény, zomrel by si bez toho, aby si úplne spoznal Boha.“

„Ale čo bude s tebou?“ Zajtra bude čeliť levom.

„Môj osud je teraz v Božích rukách, Atretes. Nech sa stane jeho vôľa.“

„Zomrieš.“

„Hľa, i keby ma zabil, budem dúfať v neho,“ odvetila a usmiala sa naňho. „Čokoľvek sa stane, stane sa z jeho svätej vôle a na jeho slávu. Nebojím sa.“

Atretes na ňu pozrel a bolestne zatúžil po viere, akú mala ona, po viere, ktorá by mu priniesla pokoj. Dlho skúmal jej tvár. Potom potlačil svoje rozbúrené city a prikývol. „Nech sa stane, ako hovoríš.“

„Nech sa stane Božia vôľa.“

„Nikdy na teba nezabudnem.“

„Ani ja na teba,“ odvetila. Vysvetlila mu, kde nájde apoštola Jána. Potom mu položila ruku na rameno a pokojne mu pozrela do očí. „Odíď z tohto miesta smrti a ani raz sa neobzri.“

Vyšla do tmavej chodby a zavolala na strážcu.

Atretes tam stál s fakľou, keď strážca prišiel a odsunul závoru na dverách cely. Otvoril ich a Hadaša sa obrátila. Naposledy pozrela na Atreta a z očí jej vyžarovalo teplo.

„Nech ťa žehná Pán a nech ťa chráni! Nech ti Pán ukáže jasnú tvár a nech ti je milostivý! Nech Pán obráti svoju tvár k tebe a daruje ti pokoj!“ povedala s nežným úsmevom. Potom sa odvrátila a vošla do cely.

Privítali ju tiché mrmlavé hlasy a dvere sa za ňou s konečným buchnutím zatvorili.

Zrno

„Rozsievateľ vyšiel rozsievateľ...“

TRILÓGIA V ZNAMENÍ LEVA
• TRETIA ČASŤ •

I

Fyzicky vyčerpaný Atretes so zranenou pýchou toho mal už dosť. Pohár jeho trpezlivosti čoskoro pretečie.

Len čo mu Hadaša prezradila, že jeho syn žije a že apoštol Ján vie, kde ho nájde, pustil sa do plánovania. Keďže dav ho zbožňoval, do Efezu nemohol vstúpiť tak, ako si prial, ale musel počkať na závoj tmy. A presne to urobil. Násť apoštolov dom nebolo ťažké, lebo Hadaša mu podrobne vysvetlila cestu, no Boží muž pracoval aj uprostred noci – utešoval choré dieťa a potom počúval spoveď človeka na smrteľnej posteli.

Atretes trpezlivo čakal na Jána, ale po niekoľkých hodinách mu odovzdali apoštolov odkaz, že pôjde rovno na rannú bohoslužbu, ktorá sa bude konať na brehu rieky. Nahnevaný Atretes sa vybral za ním a na miesto prišiel krátko po tom, ako sa tam zhromaždil obrovský dav, aby si vypočul Jánovo rozprávanie o Ježišovi Kristovi, Bohu, ktorý vstal z mŕtvych. Tesár z Galiley a Boh? Atretes zatvoril uši pred zvestovaným poslanstvom a našiel si tiché miesto pod stromom, rozhodnutý počkať.

Ale už nebude dlhšie čakať! Už sa celkom rozvidnelo, no títo veriaci ďalej spievali chvály svojmu nebeskému kráľovi a rozprávali príbehy o tom, ako sa vďaka nemu zbavili choroby, utrpenia pre nešťastnú lásku, zlozvykov, dokonca aj démonov! Atretovi sa z ich rečí robilo zle. Niektorí, celkom oblečení, sa teraz máčali v rieke! Vari sa všetci zbláznili?

Atretes vstal, zozadu sa priblížil k davu a štuchol do jedného muža. „Ako dlho trvajú tie zhromaždenia?“

„Kým nás nepohne Duch Svätý,“ odvetil mu muž, zvedavo si ho premeral a zase sa pustil do spevu.

Duch? Čo to znamenalo? Atretes bol zvyknutý na disciplínu, presný rozvrh, prísny režim a spoľahlivé fakty; mužovej odpovedi jednoducho nerozumel.

„Prišli ste si ho vypočuť prvý raz...“

„A naposledy,“ prerušil Atretes muža a chystal sa odísť. Muž sa naňho s úsmevom obzrel a zrazu rozšíril oči. „Ty si *Atretes!*“

Atreta zaplavil adrenalín a celý stuhol. Mohol ujsť alebo bojovať. Vystrčil bradu a postavil sa pevnejšie. Prvá možnosť mu bola proti srsti; celonočné čakanie ho pripravilo na druhú.

Blázon! vynadal si v duchu. Mal byť ticho a nenápadne čakať v tieni stromu, nie na seba pritiahnúť pozornosť. Ale už bolo neskoro.

Sám seba presviedčal, že za svoju chybu nemôže. Ako mohol tušiť, že ľudia si ho ešte budú pamätať? Z arény odišiel pred ôsmimi mesiacmi. Myslel si, že naňho už zabudli.

Efezania mali zjavne dlhú pamäť.

Pri zmienke jeho mena sa otočili ďalší ľudia. Akási žena zhĺkla a niečo zašepkala veriacim, ktorí stáli vedľa nej. Správa o jeho prítomnosti sa šírila rýchlo ako vietor suchým lístím. Ľudia sa obracali, aby zistili, čo spôsobilo ten rozruch, a, pravdaže, hneď ho zbadali. Všetkých prevyšoval o hlavu a jeho prekliate svetlé vlasy svietili ako maják v tme.

Atretes zahrešil popod nos.

„Naozaj je to on,“ ozval sa niekto a Atretovi sa zježili chlpy na zátylku. Vedel, že najmúdrejšie by bolo čo najrýchlejšie odísť, no tvrdohlavosť a hnev v ňom napokon zvíťazili. Už nebol otrokom Ríma, gladiátorom bojujúcim v aréne. Zase sa stal pánom svojho života! Aký bol rozdiel medzi múrmi luxusnej vily a múrmi *ludusu*? V oboch sa cítil ako vo väzení.

Prišiel čas! pomyslel si zlostne. Zistí, čo potreboval vedieť, a potom odíde. Ak sa ho ktokoľvek pokúsi zastaviť, trpko to oľutuje!

Odstrčil nabok stále zízajúceho muža a začal sa pretláčať davom dopredu.

Davom ľudí prebehol vzrušený šepot.

„Urobte mu miesto! To je Atretes. Ide dopredu!“ zvolal niekto. Ľudia vpredu prestali spievať a prekvapene sa otočili.

„Chváľte Pána!“

Atretes pozoroval vzrušenie okolo seba so stisnutými perami. Germán si ani po desiatich rokoch bojov v aréne nezvykol na